

Inventaris van het archief van de gevangenis van Dendermonde

Overbrenging 2016

1841-1999

PAUL DROSSENS

Dendermonde de 15 Juli 1946

Cauwenberghe,

Ik heb met de grootste verbazing van uw voogd vernomen dat uw gedrag en levenswijze veel te wensen overlaat en ge de u opgelegde voorwaarden bij uw vrijstelling niet naleeft - Het verwondert mij tenzeerste zulks nieuws te vernemen, daar ge zelf best weet dat er zware gevolgen aan verbonden zijn - Uw voogd schrijft dat u wederom aan de drank zijt en ge niet of zeer onregelmatig werkt - Daar dit twee bijzondere punten van uw voorwaarde zijn zo verwittig ik u met nadruk dat ge van levenswijze dient te veranderen en zo spoedig mogelijk aan vaste en regelmatige arbeid moet zoeken, zo niet zie ik mij verplicht uw wederopsluiting te doen uitwoeren - Ge kent mij voldoende denk ik om te weten dat ik met dergelijke geen grapje maak en zal uitvoeren wat ik u schrijf - Ik hoop dat ge verstandig zijn zult en hoop binnen kort goed nieuws over u te ontvangen -

Uw oud-bestuurder,

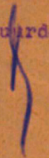

Dendermonde de 22 Juli 1947

Florent ,

Goed uw schrijven ontvangen en met plezier vernemen dat u alles nog wel gaat. Het doet me genoeg te vernemen dat ge voort gaat op de weg van eerlijkheid en regelmatige arbeid. Ge zult nu wel de vaststelling doen dat het ook niet zo moeilijk is op het goede pad te blijven. Ge ziet tevens de vruchten van dergelijke levenswijze niet te versmaden zijn en veel hoger wegen dan de andere. Proficiat Florent met uw vaderschap. Het is het mooiste bewijs dat alles thuis goed gaat en uw echtgenote tevreden is over u. Wij ook zijn content, en hopen dat ge voortgaat op de ingeslagen weg. Veel moed he en laat me van tijd tot tijd nieuws worden, het zal mij altijd plezier doen iets van u te vernemen. Goede moed en het beste aan heel de familie

Uw oud-bestuurder,

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN
DE GEVANGENIS VAN DENDERMONDE
OVERBRENGING 2016
1841 – 1999

RIJKSARCHIEF TE GENT
INVENTARISSEN

164

Naamsvermelding - Niet Commercieel - Geen Afgeleide Werken
CC BY-NC-ND

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/>

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification
CC BY-NC-ND

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr/>

ISBN : 978 94 6391 091 0

Algemeen Rijksarchief

D/2020/531/027

Bestelnummer: Publ. 6085

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u of raadplegen op internet
(<http://arch.arch.be>)

Nummer toegang: M7

Inventaris van het archief van
de gevangenis van Dendermonde
Overbrenging 2016
1841 – 1999

door

Paul DROSSENS

Brussel
2020

Wijze van aanvragen

Archiefstukken beschreven in deze inventaris, worden aangevraagd door het opgeven van het *nummer van de toegang*, vermeld op het titelblad en in de rechterbovenhoek van elke bladzijde:

M7

en door opgave van het *bestanddeelnummer* dat u aantreft links vóór elke archiefbeschrijving.

Beperkingen inzake raadpleging en reproductie

Documenten ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar. Documenten die privacygevoelig zijn, zijn raadpleegbaar mits de toelating van de Algemeen Rijksarchivaris of zijn gemachtigde en mits de ondertekening van een onderzoeksverklaring, waarbij de lezer verklaart de privacywetgeving na te leven.

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

Voorkeurvorm voor het citeren van het archief

Het verdient aanbeveling om het archief de eerste maal te citeren met zijn volledige naam. Nadien kan worden volstaan met een verkorte referentie.

Volledig: RIJKSARCHIEF TE GENT, *Archief van de gevangenis van Dendermonde. Overbrenging 2016*, nr. [bestanddeelnummer].

Verkort: RAG, *SI Dendermonde 2016*, nr. [bestanddeelnummer].

INHOUDSOPGAVE

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF	7
I. IDENTIFICATIE.....	7
II. GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF	7
A. Archiefvormer	7
1. <i>Naam</i>	7
2. <i>Geschiedenis</i>	7
3. <i>Organisatie</i>	9
B. Archief	12
III. INHOUD EN STRUCTUUR.....	13
A. Inhoud	13
B. Selecties en vernietigingen.....	13
C. Toekomstige aangroei/aanvullingen	13
D. Ordening.....	14
IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK.....	14
A. Voorwaarden voor de raadpleging	14
B. Voorwaarden voor de reproductie.....	14
C. Toegangen	14
D. Aanwijzingen voor het gebruik.....	14
V. VERWANT MATERIAAL	15
A. Bestaan en bewaarplaats van originelen	15
B. Documenten met een verwante inhoud.....	15
C. Bibliografie	16
VI. BESCHRIJVINGSBEHEER	16
INVENTARIS.....	17
I. ADMINISTRATIEVE COMMISSIE.....	17
II. STRAFINRICHTING.....	17
A. Directie.....	17
B. Griffie.....	17
1. <i>Rollen en dagboeken</i>	17
2. <i>Fiches</i>	18
3. <i>Opsluitingsdossiers</i>	18
C. Dienst maatschappelijke bijstand en wederaanpassing (“nastraffelijke dienst”).....	30

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

I. IDENTIFICATIE

Referentie:	BE RAG, SI Dendermonde 2016 (514-3354)
	Nummer toegang: M7
Naam:	Archief van de gevangenis van Dendermonde. Overbrenging 2016
Datering:	1841-1999
Beschrijvingsniveau:	Archiefbestand
Omvang:	672 nrs (31,5 s.m.)

II. GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF

A. ARCHIEFVORMER

1. NAAM

Gevangenis Dendermonde (1800-heden)

2. GESCHIEDENIS

Vrijheidsberoving als straf is een relatief recent fenomeen. In het *ancien régime* diende de gevangenis voornamelijk voor de hechtenis van personen tijdens het onderzoek en het proces. Aan het einde van de achttiende eeuw kwam hier onder invloed van de Verlichting geleidelijk aan verandering in. Onder het Oostenrijkse bewind richtten de Staten van Vlaanderen en van Brabant tuchthuizen op in respectievelijk Gent en Vilvoorde. De doorbraak van de gevangenisstraf in de strafwetgeving vond plaats in de Franse periode. Parallel met de nieuwe gerechtelijke organisatie werd in onze contreien ook het Franse model voor het gevangeniswezen ingevoerd.

In Dendermonde werd in 1800 een arrondissementele gevangenis opgericht, verbonden aan de nieuwe rechtbank van eerste aanleg. De gevangenis werd ondergebracht in het gewezen karmelietenklooster aan de Vismarkt. Ze bestond uit een arresthuis (*maison d'arrêt*) voor verdachten en beklaagden en een verbeterhuis (*maison de correction*) voor veroordeelden tot een correctionele straf van maximum een jaar. Onder het Nederlandse bewind kwam er ook een huis van bewaring (*maison de dépôt*) voor veroordeelden tot een politiegevangenisstraf. De gevangenisbevolking bestond daarnaast nog uit gevangenen wegens schulden (lijfswang of civiele gijzeling), passanten (gedetineerden op doortocht), burgerlijk veroordeelden, militairen met een disciplinaire straf en veroordeelde kinderen.¹ In Dendermonde verbleven aanvankelijk zowel mannelijke als vrouwelijke gedetineerden. In de Franse periode schommelde hun aantal tussen 100 en 120, onder het Nederlandse bewind verbleven er doorgaans een 60-tal.

¹ Vanaf de jaren 1850 is in de jaarverslagen ook sprake van zuigelingen die bij de moeder in de gevangenis verbleven.

Net als in de andere gevangenissen heerste in de gevangenis van Dendermonde een gemeenschapsregime. Edouard Ducpétiaux, die in het pas onafhankelijke België als inspecteur-generaal aan het hoofd kwam van het gevangeniswezen en die functie bleef uitoefenen tot aan zijn vrijwillig ontslag in 1861, was hier fel tegen gekant en introduceerde in ons land een uniform toegepast gevangenisregime gebaseerd op het principe van de cellulaire afzondering. Elke gedetineerde kreeg een eigen cel, waar hij leefde, at, werkte en bezoek ontving van de aalmoezenier, onderwijzer, geneesheer en directeur. De weinige momenten waarop de gedetineerde de cel mocht verlaten, waren de dagelijkse wandeling, de wekelijkse misviering en het maandelijks bezoek van verwanten, achter glas. Communicatie tussen gedetineerden was ten strengste verboden. Veel gelegenheid daartoe was er overigens niet. Wanneer de gevangene de cel verliet, moest hij een gevangenenskap opzetten, de *cagoule*. Ducpétiaux streefde met zijn model een driedelige doelstelling na: boetedoening, intimidatie en morele verbetering. De invoering en veralgemening van het cellulair regime ging gepaard met een groots bouwprogramma. Tussen 1844 en 1875 werden niet minder dan 24 cellulaire gevangenissen in gebruik genomen. Zo ook in Dendermonde. Aanvankelijk werd nog gepoogd om een cellulair systeem te introduceren in de gevangenis aan de Vismarkt.² Vanaf 1852 stuurde de administratieve commissie echter resoluut aan op een nieuw gebouw op een andere locatie.³ Pas in 1857 kreeg ze gehoor bij de hogere overheid en vernam ze dat verbeteringswerken aan de bestaande gevangenis zinloos waren en er een nieuwe celgevangenis zou komen.⁴ In 1859 werd een terrein aangekocht op de hoek van de Sint-Jacobstraat en de huidige Leopold II-laan en een architectuurwedstrijd uitgeschreven. Een jaar later werden de plannen bekroond van architect Francis Derré, die kort voordien ook de hulpgevangenis van Gent had ontworpen. De werken werden datzelfde jaar nog openbaar aanbesteed.⁵ Uiteindelijk werd de nieuwe cellulaire gevangenis van Dendermonde op 14 augustus 1863 officieel in gebruik genomen. De gevangenis bestond uit drie Y-vormig geplaatste vleugels, met telkens drie verdiepingen. De vleugels links (A) en achteraan (B) waren voorbehouden voor de mannen, de vleugel rechts (C) voor de vrouwen en de zusters-bewaaksters. De vrouwenafdeling sloot in 1936 de deuren. Dit ten gevolge van de oprichting van een afdeling voor mannelijke Nederlandstalige recidivisten, die op 1 februari 1937 van start ging.⁶ Voortaan was één vleugel (C) voorbehouden voor de verdachten en beklaagden van het gerechtelijke arrondissement Dendermonde (het feitelijke arresthuis). De andere vleugels (A en B) waren bestemd voor Nederlandstalige correctioneel veroordeelde recidivisten die in het verleden al een hoofdgevangenisstraf van minstens zes maanden hadden uitgezeten.

De nieuwe gevangenis was van in het begin verlicht met gas, dat geleverd werd door de nabijgelegen stedelijke gasfabriek. In 1885 werden waterleidingen aangelegd en werken aanbesteed om het opstijgend grondwater in de kelderruimten aan te pakken. De voornaamste

² Vanaf 1843 adviseerde de administratieve commissie in haar jaarlijkse rapporten aan de provinciegouverneur herhaaldelijk om nachtcellen te voorzien voor vrouwen. In 1852 werd de opdracht gegeven 10 nachtcellen in te richten in de slaapzaal van jonge gedetineerden. Met de inrichting van vier bijkomende cellen in 1856 werd de cellulaire afzondering van minderjarigen 's nachts een feit. Bronnen: jaarverslagen 1842-1856 (RAG, *SI Dendermonde* 1997, nr. 25) en notulen administratieve commissie van 23 juni en 15 september 1852 (RAG, *SI Dendermonde* 1997, nr. 6).

³ Jaarverslag 1851, gericht aan de provinciegouverneur op 7 juli 1852 (RAG, *SI Dendermonde* 1997, nr. 25).

⁴ Notulen administratieve commissie van 27 mei 1857 (RAG, *SI Dendermonde* 1997, nr. 7); STROOBANTS A., MENTENS R., *Leven achter tralies. De Dendermondse gevangenis*, Dendermonde, 1995, p. 56.

⁵ Lastenkohier voor de bouw van een cellulair arresthuis in Dendermonde, 1860 (RAG, *Provincie Oost-Vlaanderen 1851-1870*, nr. 1676/2).

⁶ Ministeriële omzendbrief van 23 december 1936 (*Recueil des circulaires, instructions et autres actes émanés du Ministère de la Justice ou relatifs à ce département* (RCMJ), Brussel, 1936, p. 377-379).

moderniseringswerken vonden plaats in de jaren 1950-1951 en 1964-1970. Er kwam een administratief complex (met een nieuwe griffie, een archieflokaal, burelen voor de directie, de sociaal assistent en de rekenplichtige, een wachtzaal voor bezoekers en toiletten); de keuken en het werkhuis werden vernieuwd, het centrum werd vrijgemaakt door de afbraak van de kapel en rondom werden nieuwe lokalen ingericht als burelen, bibliotheek, kleedkamer enz. Op de derde verdieping kwam een ontspanningszaal die tevens als cinema fungeerde. Er werd overal voorzien in stromend water en sanitair. De nieuwe badinstallatie had 11 douches, een zit- en ligbad. In de kelder werd een nieuwe centrale verwarming geïnstalleerd op stookolie en in de gevangenisvleugels werden nieuwe vloeren gelegd en schilderwerken uitgevoerd. In september 1970 ging ook de ‘centrale droogkuis’ van start voor de kledij en dekens van alle Belgische strafinrichtingen.⁷ Het aantal cellen bedroeg op dat moment 151, maar werd later opgedreven tot 168.⁸ De gemiddelde bevolkingsgraad in de jaren 1990-2010 schommelde tussen 170 en 200 gedetineerden, hoewel er ook jaren van serieuze overbevolking werden genoteerd, met dagpopulaties van 220 à 240 gedetineerden.⁹

Al in de jaren 1990 was er sprake van een nieuwe gevangenis omdat de verouderde infrastructuur te wensen overliet. Dit kwam in de zomer van 2006 pijnlijk aan het licht wanneer 28 gedetineerden ontsnapten omdat enkelen het slot van hun celdeur konden forceren. In 2008 waren de plannen voor de nieuwe gevangenis klaar, maar het bouwdoossier lag 11 jaar stil omwille van juridische procedures. In 2019 is het licht opnieuw op groen gezet voor de hervatting van de werken. Na onderzoek van meerdere locaties is een terrein gevonden aan het Oud Klooster in Dendermonde. Op een terrein van 11 hectare komt een nieuwe gevangenis met een capaciteit van 444 gedetineerden.¹⁰

3. ORGANISATIE

De werking van de gevangenissen en het penitentiair regime werden tot de publicatie van de Basiswet van 12 januari 2005¹¹ in grote mate geregeld via reglementen en voorschriften, uitgevaardigd door de uitvoerende macht. Het Koninklijk Besluit van 4 november 1821 was het eerste kaderreglement.¹² Het eerste huishoudelijke reglement van de gevangenis van Dendermonde dateert van 1 juni 1830, het tweede van 17 september 1844.¹³ Hierin stonden, naast voorschriften voor het personeel en voor de specifieke categorieën van gedetineerden, algemene bepalingen inzake orde en tucht, de dagindeling en de bezoeksregeling.

Het Algemeen Reglement van 6 november 1855 legde de basisprincipes vast voor het gevangenisregime in de huizen van verzekering en van arrest.¹⁴ De uitwerking van de bepalingen in dit reglement gebeurde via bijzondere reglementen. Voor de arresthuizen stond

⁷ SWINNEN E., *De gevangenis te Dendermonde*, in *Bulletin van het bestuur strafinrichtingen*, 1970, XXIV, 4, p. 157-161.

⁸ *Jaarverslag 1999 van het Directoraat-generaal Strafinrichtingen*, Brussel, p. 46.

⁹ *Jaarverslag 2015 van het departement welzijn, volksgezondheid en gezin over de gevangenis van Dendermonde*, Brussel, 2016, p. 3; *Jaarverslag 2017 van de commissie van toezicht over de gevangenis van Dendermonde*, Brussel, 2018, p. 6; STROOBANTS, MENTENS, *Leven achter tralies*, p. 87.

¹⁰ <https://www.regiedergebouwen.be/nl/projects/nieuwe-gevangenis>.

¹¹ Basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (*Belgisch Staatsblad*, 1/02/2005).

¹² MAES E., *Van gevangenisstraf naar vrijheidsstraf. 200 jaar Belgisch gevangeniswezen*, Antwerpen-Apeldoorn, 2009, p. 50-51.

¹³ STROOBANTS, MENTENS, *Leven achter tralies*, p. 42, 45.

¹⁴ RCMJ, 1855-1857, p. 177-218.

het bijzonder reglement van de celgevangenis van Hasselt van 28 december 1858 model.¹⁵ Met het ministerieel schrijven van 3 juli 1869 werd dit reglement geïmplementeerd in de nieuwe celgevangenis van Dendermonde.¹⁶ Kort erna werden nog een aantal supplementaire reglementen van kracht.¹⁷ De reglementaire bepalingen handelden over de dagindeling, het disciplinair regime, de rechten en taken van het personeel, de penitentiare arbeid, enz.

Met het Algemeen Reglement (A.R.) van 30 september 1905 werden de verschillende gevangenisreglementen opgeheven en vervangen door een overkoepelend reglement dat de belangrijkste facetten van het gevangenisregime regelde.¹⁸ Het telde niet minder dan 500 artikelen en wordt aanzien als de juridische consolidatie van het cellulair regime, dat bij wet van 4 maart 1870 werd vastgelegd. Een bijzonder reglement van 1 maart 1937 regelde het regime van de recidivisten.

Het Algemeen Reglement van 1905 werd vervangen door het Algemeen Reglement van 21 mei 1965.¹⁹ Bijkomende bepalingen waren in de Algemene Instructie (A.I.) van 12 juli 1971 opgenomen.²⁰ In de Algemene Instructie werden de gevangenis ook opgedeeld in drie categorieën naargelang grootte en relatief belang. De gevangenis van Dendermonde behoort als middelgrote inrichting tot de tweede klasse.

Hierna wordt kort stilgestaan bij de diensten en functies binnen de gevangenis (alook de eventuele rechtsvoorgangers en –opvolgers) die rechtstreeks aan de basis liggen van de in voorliggende inventaris beschreven archiefbestanddelen, met name de administratieve commissie, de directie, de griffie en de “nastraffelijke dienst”. Voor een uitgebreide bespreking van alle actoren die doorheen de jaren actief waren binnen de gevangenis, zie DROSSENS P., *Archiefselectielijst van de buitendiensten van het Directoraat-generaal Penitentiare Inrichtingen*, Brussel, 2009, p. 34-42 en MAES E., *Van gevangenisstraf naar vrijheidsstraf. 200 jaar Belgisch gevangeniswezen*, Antwerpen-Apeldoorn, 2009, p. 1060 e.v.

De administratieve commissie dateert van het begin van de 19de eeuw. Zij stamt af van de onder het Franse bewind ingestelde ‘raad van liefdadigheid’. Onder het Nederlandse bewind werd elke gevangenis bestuurd door een college van regenten of een administratieve commissie. In Dendermonde werd een college van regenten ingesteld in 1818.²¹ Na de Belgische onafhankelijkheid werden deze twee organen gelijkgeschakeld en werd het college van regenten omgedoopt tot administratieve commissie. Die bestond uit door de Koning benoemde leden en werd (in theorie) tot 1865 voorgezeten door de provinciegouverneur. Later werden ook de procureur des konings, de burgemeester en de krijgsauditeur van rechtswege aan de commissie toegevoegd. De vergaderingen vonden plaats in de gevangenis.

De commissie was aanvankelijk een machtig orgaan met ruime controle-, advies- en beslissingsbevoegdheden. Haar takenpakket omvatte het bestuur van de inrichting en het regelen van alle onderdelen van de dienst. Geleidelijk aan namen haar bevoegdheden echter af en aan het begin van de 20ste eeuw was de commissie geëvolueerd naar een intermediaire

¹⁵ MAES, *Van gevangenisstraf naar vrijheidsstraf*, p. 67.

¹⁶ Ministeriële omzendbrief van 3 juli 1869 (RCMJ, 1867-1869, p. 505).

¹⁷ Ministeriële omzendbrieven van 30 oktober 1869 en 14 mei 1870 (RCMJ, 1867-1869, p. 557-558; 1870-1872, p. 115-118).

¹⁸ RCMJ, 1905, p. 115-196.

¹⁹ Koninklijk Besluit van 21 mei 1965 houdende het algemeen reglement van de strafinrichtingen (B.S., 25/05/1965).

²⁰ Ministerieel Besluit van 12 juli 1971 houdende algemene instructie voor de strafinrichtingen (B.S., 10/08/1971).

²¹ Register van inkomende en uitgaande brieven, 1818-1821 (RAG, *SI Dendermonde* 1997, nr. 11).

instantie met een bijna exclusieve toezichts- en adviesfunctie.²² Het A.R. van 1965 en de A.I. van 1971 perkten de bevoegdheden van de administratieve commissie, in het Nederlands voortaan de bestuurscommissie geheten, verder in. De commissie behield weliswaar enkele toezichts- en adviestaken, maar in de praktijk kreeg vooral de directeur meer armslag ten nadele van de bestuurscommissie. Hij was niet langer verplicht de commissie in te lichten over de evolutie van de gevangenisbevolking, de belangrijke gebeurtenissen of de door hem genomen maatregelen. De voornaamste taak van de bestuurscommissie was het verlenen van advies in het kader van de voorwaardelijke invrijheidstelling. Met de afschaffing van de wet-Lejeune en de inwerkingtreding van een nieuwe procedure voor voorwaardelijke invrijheidstelling verloor de commissie in 1999 ook voor deze materie haar adviesbevoegdheid.

Bij KB van 4 april 2003 werden bovengenoemde bestuurscommissies afgeschaft en vervangen door commissies van toezicht.²³ Die werden wettelijk verankerd in de Basiswet van 2005. Op centraal niveau werd een Centrale toezichtsraad opgericht. Daarmee kwam men tegemoet aan de decennialange kritiek op het gebrek aan onafhankelijk extern toezicht op de gevangenen. De commissies dienden een onafhankelijk toezicht uit te oefenen op de bejegening van de gedetineerden, de minister en de Centrale Toezichtsraad te informeren over het welzijn van de gedetineerden en te bemiddelen tussen de directeur en de gedetineerden bij informele klachten. Sinds 31 augustus 2019 zijn deze commissies van toezicht, ingesteld bij de FOD Justitie, ontbonden en vervangen door nieuwe commissies van toezicht onder auspiciën van de Centrale toezichtsraad voor het gevangeniswezen, ingesteld bij het Federaal parlement.²⁴

De leiding van elke strafinrichting berust bij de directeur, die meestal wordt bijgestaan door één of meerdere adjuncten. Tot aan de Tweede Wereldoorlog bleef zijn beslissingsbevoegdheid vrij beperkt. Het overheersende cellulair regime, de sturing vanuit Brussel en de aanzienlijke zeggenschap van de administratieve commissie lieten de directeur weinig vrijheid om op lokaal niveau initiatieven te nemen. Met de doorbraak van het gemeenschapsregime na 1945 kreeg de lokale directie heel wat meer armslag om in functie van de plaatselijke behoeften een eigen gevangenisbeleid uit te stippelen. Deze decentralisering van het beslissingsniveau is ook duidelijk af te leiden uit het A.R. van 1965 en de A.I. die onder meer de organisatie van tewerkstellings-, vormings- en ontspanningsactiviteiten van de gedetineerden aan de lokale directie overliet.²⁵ Enerzijds voert de directeur de richtlijnen en instructies vanuit Brussel uit door de talrijke ministeriële omzendbrieven te vertalen in dienstorders, anderzijds kan de directeur via interne dienstnota's diverse voorschriften uitvaardigen betreffende de lokale inrichtingspraktijk. Deze dienstnota's kunnen betrekking hebben op aspecten van het gevangenisregime in het algemeen of meer specifiek gericht zijn op bepaalde gedetineerden, personeelzaken, aspecten van de veiligheid, e.d.m. De Basiswet van 2005 bestendigde de positie van de directeur die binnen het nieuwe wettelijke kader een belangrijke rol blijft vervullen op het vlak van de interne regimebedeling.

De gevangenisgriffie heeft doorheen de tijd steeds dezelfde taken verricht. In eerste instantie staat het griffiepersoneel in voor het bijhouden en beheren van de documenten betreffende de juridische en penitentiaire toestand van de gedetineerden. De griffie is tevens belast met de berekening van de strafduur en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen inzake

²² MAES, *Van gevangenisstraf naar vrijheidsstraf*, p. 1077-1087.

²³ Koninklijk Besluit van 4 april 2003 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende het algemeen reglement van de strafinrichtingen (B.S., 16/05/2003).

²⁴ <https://www.cds-cvt.be/nl/commissions>.

²⁵ MAES, *Van gevangenisstraf naar vrijheidsstraf*, p. 1089.

vrijheidsberoving die worden meegedeeld via aanhoudingsmandaten, dagvaardingen, akten van beroep of verzet, strafverminderingen, overplaatsingsbevelen, invrijheidstellingen e.d.m. Tot slot treedt de griffie op als administratief verbindingscentrum tussen de gerechtelijke en de administratieve overheden enerzijds en de gedetineerden anderzijds en verstrekt het griffiepersoneel inlichtingen aan de gedetineerden inzake hun juridische en penitentiaire toestand.

Hoewel sinds de Franse tijd in secundaire gevangenissen zoals Dendermonde mannelijke en vrouwelijke gedetineerden samen in hetzelfde complex opgesloten zaten, werd pas bij KB van 4 december 1835 voorzien in de vervanging van mannelijke bewakers (*gardiens*) door vrouwelijke toezichters (*surveillantes*).²⁶ In Dendermonde werd bij ministerieel besluit van 17 september 1836 Petronille Philips voorlopig aangesteld als *surveillante du quartier des femmes*. Nadat de provinciegouverneur haar in 1843 afzette, werd de bewaking van de vrouwenafdeling bij ministerieel besluit toegewezen aan de zusters van Champion, die deze taak tot de sluiting van de afdeling in 1936 hebben vervuld.²⁷

In de gevangenis van Dendermonde werd omstreeks 1940 een zogenoemde “Nastraffelijke dienst” opgericht, vanaf de jaren 1960 ook wel Dienst resocialisatie geheten. De officiële benaming luidde Dienst maatschappelijke bijstand en wederaanpassing. Deze dienst was belast met het toezicht op veroordeelden die voorlopig of voorwaardelijk in vrijheid waren gesteld of op recidivisten die verlof of schorsing hadden bekomen van de terbeschikkingstelling. Hiertoe werd informatie ingewonnen bij de lokale overheid en de politie inzake het gedrag van de betrokkene, zijn familiale en financiële situatie, de omgang met verdachte personen enz. Sporadisch stelden maatschappelijk assistenten van de sociale dienst verslagen op over de ontslagen gevangene en zijn omgeving. Indien uit de informatiegaring bleek dat de voorwaarden niet werden nageleefd, verzocht de gevangenisdirecteur een einde te stellen aan de vervroegde vrijlating en de betrokkene opnieuw op te sluiten.

B. ARCHIEF

In 2012 werd na een inspectiebezoek besloten om het statische archief dat nog in de gevangenis beruiste naar het Rijksarchief over te brengen.²⁸ Het ging voornamelijk over de reeks afgesloten opsluitingsdossiers, die op de zolderverdieping boven de griffie werd bewaard. Een deel van het archief stond in rekken, een deel stond opgestapeld op de grond of tegen de muur. De dossiers waren doorgaans al verpakt in archiefdozen van een mindere kwaliteit en zaten onder het stof en het steengruis. Her en der lagen nog gevangenisrollen en ook heel wat te vernietigen archief (paleislijsten (lijsten van gedetineerden die moeten verschijnen voor de rechtbank), akten van beroep en cassatie, archief van de comptabiliteit enz.). De voorbereidende werkzaamheden voor de overbrenging lieten door omstandigheden op zich wachten. Ondertussen doken een groot aantal oude archiefdocumenten op, die in een garagebox op de binnenkoer van de directeurswoning in erbarmelijke omstandigheden werden bewaard.²⁹ Alle documenten zaten onder het stof en waren vuil. Een aanzienlijk deel ervan was aangetast door vocht en vertoonde duidelijke schimmelsporen. Bij nazicht bleek het hier te gaan om oude opsluitingsdossiers (vnl. uit de 19de eeuw), registers van dienstbevelen (in ordners, vaak in slechte staat) en een aantal dagboeken van in- en uitschrijving. De enige stukken die in aanmerking kwamen voor vernietiging, waren het drukwerk (o.m. de verzameling van omzendbrieven) en de briefjes met de gegevens van de gedetineerden die later zijn

²⁶ Koninklijk besluit van 4 december 1835 (*RCMJ*, 1830-1835, p. 530-531).

²⁷ STROOBANTS, MENTENS, *Leven achter tralies*, p. 46.

²⁸ Inspectierapport van Paul Drossens van 12 maart 2012 (*RAG*, CD3302).

²⁹ Inspectierapport van Paul Drossens van 15 januari 2014 (*RAG*, CD3302).

overgeschreven in de gevangenisrollen. Het te bewaren archief werd overgebracht naar het kantoor van het griffiehoofd. In de volgende maanden hebben de medewerkers van de griffie de opsluitingsdossiers beschreven en verpakt. In januari 2016 heeft Paul Drossens ter plaatse de registers en andere bescheiden beschreven. De overbrenging naar het Rijksarchief Gent gebeurde in twee bewegingen, op 24 maart en 6 juni 2016.

Bij de redactie van de inventaris en het institutioneel-historisch onderzoek bleek na lezing van het boek *Leven achter tralies. De Dendermondse gevangenis* (1995) dat het originele plannenboek van architect Derré nog in de gevangenis moest berusten. Enige navraag leerde dat dit boekdeel in het bureau van een directielid bewaard werd. Op 19 februari 2020 is het naar Gent overgebracht, zodat het nog in voorliggende inventaris kon worden geïntegreerd.³⁰ In het register zaten bovendien vier losse tekeningen uit 1958, die eveneens in de inventaris zijn opgenomen.

III. INHOUD EN STRUCTUUR

A. INHOUD

Deze inventaris heeft betrekking op dat deel van het archief van de gevangenis van Dendermonde waarvan de bewaartermijn in 2016 was verstreken en dat in aanmerking kwam voor permanente bewaring. In totaal omvat het archiefblok na verpakking 31,50 strekkende meter.

De oudste documenten dateren van 1841, de recentste van 1999. De voornaamste archiefreeksen zijn de notulen van de administratieve commissie (1954-1991), het register van dienstbevelen (1957-1964), de rollen van het strafhuis (1957-1989), de opsluitingsfiches (1947-1999), de opsluitingsdossiers (-1995) en de dossiers van de nastraffelijke dienst (1940-1972). Een opmerkelijk bestanddeel is het originele plannenboek van de gevangenis, dat in goede staat is bewaard.

B. SELECTIES EN Vernietigingen

Het archief is in 2016 geselecteerd conform de richtlijnen in de selectielijst.³¹ De reeksen waarvan de bewaartermijn was verstreken en die in aanmerking kwamen voor permanente bewaring, zijn in deze inventaris opgenomen. De opsluitingsdossiers zijn, op enkele uitzonderingen na (zie hieronder), integraal bewaard tot en met 1960. Vanaf 1961 zijn enkel de dossiers bewaard van de eerste, elfde en eenentwintigste dag van elke maand of, indien die dag niemand is vrijgelaten de eerstvolgende dag.

Aangezien de (schimmel)schade aan een aantal te bewaren stukken te groot was, werd beslist om ze te vernietigen. Het gaat met name om de aanwijzers van in- en uitgeschreven gedetineerden uit de jaren 1970-1980, een groot aantal rollen van het strafhuis uit de jaren 1950-1980 en bepaalde opsluitingsdossiers uit de 19de eeuw.

C. TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Dit archief is niet afgesloten. Op termijn zullen recentere archiefdocumenten van de gevangenis van Dendermonde naar het Rijksarchief worden overgebracht.

³⁰ Met dank aan mevr. Caroline Criel, mevr. Lobke Velghe en de heer Filip Leroy.

³¹ DROSSENS P., *Archiefselectielijst van de buitendiensten van het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen*, Brussel, 2009.

D. ORDERING

De ordening die werd gehanteerd, is gebaseerd op het archiefschema dat wordt voorgesteld in ROTTHIER I., *De gevangenisgids. Archiefgids betreffende de archieven van de Vlaamse penitentiare inrichtingen*, Brussel, 2001, p. 82-86 en op de indeling in DROSSENS P., *Archiefselectielijst van de buitendiensten van het Directoraat-generaal Penitentiare Inrichtingen*, Brussel, 2009.

IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK

A. VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Documenten ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar. Privacygevoelige documenten zijn raadpleegbaar mits de toelating van het diensthoofd van Rijksarchief Gent, als gemachtigde van de Algemeen Rijksarchivaris, en de ondertekening van een onderzoeksverklaring.

B. VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefdocumenten gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

C. TOEGANGEN

Het steekkaartensysteem in deze inventaris (nrs. 652-667) bestrijkt de periode 1947-1999 en vormt de voornaamste toegang op de naoorlogse opsluitingsdossiers. De steekkaarten zijn alfabetisch geordend. Voor de voorgaande jaren kunnen de rollen en dagboeken van in- en uitschrijving als chronologische toegang fungeren, mits de datum van opsluiting gekend is. Op de dossiers van de nastraffelijke dienst, die numeriek zijn geordend, heeft waarschijnlijk een toegang bestaan, maar die is niet bewaard.

D. AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

Bepaalde documenten zijn in slechte staat en vertonen schimmelsporen. Dit is aangegeven in de annotatie. Het gaat voornamelijk over de oudere stukken uit de 19de eeuw.

De opsluitingsdossiers van Dendermonde zijn tot en met 1872 geordend op datum van inschrijving, daarna op datum van uitschrijving. Het betreft hier de dossiers van gedetineerden die in Dendermonde zijn vrijgekomen. Indien een gedetineerde tijdens zijn opsluiting naar een andere strafinrichting werd overgebracht, reisde zijn opsluitingsdossier mee. Het dossier berust in het archief van de inrichting waar de gedetineerde het laatst verbleef. Opsluitingsdossiers bevatten alle administratieve stukken die betrekking hebben op de hechtenis en de invrijheidstelling, zoals het bevel tot aanhouding, een uittreksel van het vonnis, fiches van bezoeken en van de briefwisseling, rapportbriefjes, informatiebulletins van de lokale overheid, medische verslagen en stukken betreffende (vervroegde) invrijheidstelling. Uitzonderlijk bevatten ze egodocumenten, zoals brieven en tekeningen. Vanaf het midden van de twintigste eeuw zitten er foto's van de gedetineerde in het dossier.

In een groot aantal dossiers van de nastraffelijke dienst zit briefwisseling tussen de invrijheidgestelde en de gevangenisdirecteur. Ex-gedetineerden lieten vaak weten hoe zij het na hun vrijlating stelden op professioneel, familiaal en persoonlijk vlak. Soms ontstond er een uitgebreide correspondentie waarin ook de gevangenisdirecteur zijn autoritaire stijl achterwege liet en duidelijk zijn empathie en persoonlijke bekommernis liet blijken. Bijzonder

interessant is ook de manier waarop bewakers en sociaal assistenten rapporteerden over (voormalige) gedetineerden. De dossiers bevatten naast voogdijverslagen van sociaal assistenten over de periode na de vrijlating immers ook rapporten van de hoofdbewaker over de gedetineerde tijdens zijn gevangenschap met uitgebreide en vaak ongenueanceerde commentaar. Sporadisch zit in deze dossiers ook het antropologisch of moreel dossier van de betrokkene. De reeks stopt in 1972. Zeer waarschijnlijk zijn deze dossiers van dan af als sociaal dossier bij het moreel dossier gevoegd. In dit subdossier, gegroepeerd in een groene map, werden alle documenten samengebracht die op sociale zaken betrekking hadden, zoals enquêteaanvragen en -rapporten, vroegere probatierapporten en begeleidingsrapporten.³²

V. VERWANT MATERIAAL

A. BESTAAN EN BEWAARPLAATS VAN ORIGINELEN

De gevangenis van Dendermonde heeft in het verleden reeds archief overgedragen naar het Rijksarchief. Deze documenten zijn beschreven in een gepubliceerde inventaris: VELLE K., *Inventarissen van het archief van het interneringscentrum (1945) en van de gevangenis te Dendermonde (1806-1981)*, Brussel, 1998. De voornaamste archiefreeksen in deze inventaris zijn de notulen van de administratieve commissie (integraal tot 1903 en de periode 1946-1954), de dienstbevelen (tot 1954), de notulen van de personeelsconferentie (tot 1920), de indicateur van in- en uitgeschreven gedetineerden (tot 1981), de dagboeken van in- en uitschrijving (tot 1970), de rollen van het strafhuis (tot 1950) en het huis van bewaring (tot 1973), de opsluitingsfiches en -dossiers (tot 1950).

In bovengenoemd archiefblok zit ook de integrale reeks registers van de morele verslaggeving. Van veroordeelde gedetineerden waarvan de straf meer dan drie maanden bedroeg, hield de gevangenisadministratie sinds het midden van de negentiende eeuw een moreel verslag bij in een register. Ze kon zo genadevoorstellen en, vanaf de wet-Lejeune van 1888, voorstellen tot voorwaardelijke invrijheidstelling motiveren. In 1924 werd dit register vervangen door een dossier. Het moreel dossier van een gedetineerde werd na zijn vrijlating niet in het archief van de gevangenis bewaard, maar overgemaakt aan het Centraal Antropologisch Laboratorium, dat instond voor de bewaring van de dossiers van alle Belgische strafinrichtingen. De in totaal 122.854 morele dossiers van de jaren 1924-1952 berusten in het Algemeen Rijksarchief 2 - depot Cuvelier.

B. DOCUMENTEN MET EEN VERWANTE INHOUD

De provinciegouverneur had vooral in de 19de eeuw een belangrijke toezichtstaak naar de strafinrichtingen in zijn provincie toe. Hij zetelde ook lange tijd als voorzitter in de administratieve commissies. In het archief van de provincie Oost-Vlaanderen zitten dan ook talloze dossiers, statistieken en omzendbrieven over de bouw en het onderhoud van de gevangenissen, de evolutie van de gevangenisbevolking, het levensonderhoud, de tewerkstelling en het transport van de gedetineerden, het financieel beheer van de inrichtingen en diverse personeelsgerelateerde zaken (benoemingen, verlopen, verloning, uniform, enz.).

³² Ministeriële Omzendbrief van 17 juli 1972 (*Bulletin van het Bestuur Strafinrichtingen*, XXVI, 1972, 4, p. 271-272).

C. BIBLIOGRAFIE

- DROSSENS P., *Archiefselectielijst van de buitendiensten van het Directoraat-generaal Penitenciaire Inrichtingen*, Brussel, 2009.
- DROSSENS P., *De reconstructie van een crimineel verleden. Hoe ga ik op zoek in de archieven van het gerecht en het gevangeniswezen?*, in *Histories Magazine*, 2019, 1, p. 13-25.
- Jaarverslag 1999 van het Directoraat-generaal Strafinrichtingen*, Brussel, 2000.
- Jaarverslag 2015 van het departement welzijn, volksgezondheid en gezin over de gevangenis van Dendermonde*, Brussel, 2016.
- Jaarverslag 2017 van de commissie van toezicht over de gevangenis van Dendermonde*, Brussel, 2018.
- MAES E., *Van gevangenisstraf naar vrijheidsstraf. 200 jaar Belgisch gevangeniswezen*, Antwerpen-Apeldoorn, 2009.
- ROTTHIER I., *De Gevangenisgids. Archiefgids betreffende de archieven van de Vlaamse penitenciaire inrichtingen*, Brussel, 2001.
- SWINNEN E., *De gevangenis te Dendermonde*, in *Bulletin van het bestuur strafinrichtingen*, 1970, XXIV, 4, p. 153-170.
- STROOBANTS A., MENTENS R., *Leven achter tralies. De Dendermondse gevangenis*, Dendermonde, 1995.
- VELLE K., *Inventarissen van het archief van het interneringscentrum (1945) en van de gevangenis te Dendermonde (1806-1981)*, Brussel, 1998.

VI. BESCHRIJVINGSBEHEER

De opsluitingsdossiers zijn door mevr. Marina De Smedt, mevr. Petra Drieghe en de andere medewerkers van de griffie geselecteerd, beschreven en verpakt in de loop van 2014-2016. Paul Drossens begeleidde hen hierbij. Hij beschreef de overige documenten in 2016 en stond in voor de uiteindelijke redactie van de inventaris.

INVENTARIS

I. ADMINISTRATIEVE COMMISSIE

- 1-2. Notulen van de administratieve commissie.
1954-1991. 2 delen
1. 1954 okt. 11 - 1977 feb. 15.
2. 1977 april 18 - 1991 jan. 7.

II. STRAFINRICHTING

A. DIRECTIE

- 3-5. Register van dienstbevelen.
1957-1964. 3 pakken
3. 1957-1958.
4. 1960-1962.
5. 1963-1964.
16. Briefwisseling met het hoofdbestuur en inlichtingenstaten inzake gedetineerden met een vreemde nationaliteit.
1841-1884. 1 pak
Bepaalde stukken zijn in slechte staat en vertonen schimmelsporen.
668. Register van plannen van het cellulair arresthuis van Dendermonde (*'Prison de Termonde. Plans de l'établissement'*).
[1860]. 1 deel
669. Tekening met binnenzicht op het oude en nieuwe spreekvertrek voor beklaagden.
1958. 1 stuk
670. Tekening met binnenzicht op de oude en nieuwe celramen zonder tralies.
1958. 1 stuk
671. Tekening van het binnenzicht op de hoofdgevel aan het einde van de vleugels.
[1958]. 1 stuk
672. Tekening van het binnenzicht op de protestantse kapel.
[1958]. 1 stuk

B. GRIFFIE

1. ROLLEN EN DAGBOEKEN

- 6-14. Rol van het strafhuis.
1957-1989. 9 delen
6. 1957 feb. 16 - 1959 april 6 (4424-5317).
7. 1959 april 6 - 1962 juli 23 (5318-6838).

8. 1962 juli 24 - 1966 okt. 15 (6839-8626).
9. 1968 nov. 5 - 1972 jan. 20 (9524-11345).
10. 1973 april 2 - 1975 juni 13 (1-1799).
11. 1979 juni 19 - 1981 jan. 30.
12. 1981 feb. 1 - 1982 dec. 16.
13. 1985 okt. 14 - 1987 sept. 23.
14. 1987 sept. 24 - 1989 juni 21.
15. Aanwijzer van in- en uitgeschreven gedetineerden.
1981 jan. 17-1984 okt. 4. 1 deel
In slechte staat.

2. FICHES

- 652-667. Alfabetische index van de gedetineerden (model 42).
1947-1999. 1 steekkaartsysteem (16 dozen)
652. A-BIB.
 653. BIC-CH.
 654. CI-DECK.
 655. DECL-DEM.
 656. DEN-DEWIL.
 657. DEWIN-F.
 658. G-H.
 659. I-LOK.
 660. LOM-MOR.
 661. MOS-REM.
 662. REN-SMES.
 663. SMET-VANBE.
 664. VANBI-VANDEU.
 665. VANDEV-VANM.
 666. VANN-VERL.
 667. VERM-Z.

3. OPSLUITINGSDOSSIEERS

- 17-651. Opsluitingsdossiers.
1865-1872, 1886-1899, 1939, 1943-1945, 1950-1995. 635 pakken
De dossiers tot en met 1872 zijn geordend op datum van inschrijving, de overige dossiers op datum van uitschrijving.
17. 1865 dec. - 1867 juni.
 18. 1867 juli-okt.
 19. 1867 nov.-dec.
 20. 1869 jan.-dec.
 21. 1870 maart-dec.
 22. 1871 jan.-dec.
 23. 1872 jan.-juli
 24. 1872 juli-dec.
 25. 1886 juli.
 26. 1886 aug.
 27. 1886 sept.
 28. 1886 okt.

29. 1886 nov.
30. 1886 dec.
31. 1887 jan. 1-15.
32. 1887 jan. 16-31.
33. 1887 feb.
34. 1887 maart.
In slechte staat.
35. 1887 april.
36. 1887 mei.
37. 1887 aug.
38. 1887 sept.
39. 1887 okt.-nov.
40. 1887 nov.
41. 1888 jan.
42. 1888 maart.
43. 1888 mei.
44. 1888 nov.
45. 1889 mei.
46. 1889 juli.
47. 1889 aug.
48. 1889 okt.
49. 1890 jan.
50. 1890 feb.
51. 1890 maart.
52. 1890 april.
53. 1890 sept.
54. 1890 okt.
55. 1890 dec.
56. 1891 jan.
57. 1891 feb.
58. 1891 april.
59. 1891 mei.
60. 1891 nov.
61. 1891 dec.
62. 1893 april.
63. 1894 feb.
64. 1895 jan.
65. 1896 jan.
66. 1896 feb.
67. 1896 aug.
68. 1896 dec.
69. 1897 jan.
70. 1897 feb.
71. 1897 nov.
72. 1898 jan.
73. 1899 jan.
74. 1899 feb.
75. 1899 maart.

76.	1899 aug.
77.	1899 sept.
78.	1899 okt.
79.	1939 april.
80.	1939 mei.
81.	1939 juni.
82.	1943 nov.
83.	1944 jan.
84.	1944 juni.
85.	1944 aug.
86.	1944 dec. 1-15.
87.	1944 dec. 16-31.
88.	1945 dec.
89.	1950 april.
90.	1950 mei.
91.	1950 juni.
92.	1950 juli.
93.	1950 okt.
94.	1950 nov.
95.	1951 jan.
96.	1951 feb.
97.	1951 maart.
98.	1951 april.
99.	1951 mei.
100.	1951 juni.
101.	1951 juli.
102.	1951 aug.
103.	1951 sept.
104.	1951 okt.
105.	1951 nov.
106.	1951 dec.
107.	1952 jan.
108.	1952 feb.
109.	1952 maart.
110.	1952 april.
111.	1952 mei.
112.	1952 juni.
113.	1952 juli.
114.	1952 aug.
115.	1952 sept.
116.	1952 okt.
117.	1952 nov.
118.	1952 dec.
119.	1953 jan.
120.	1953 feb.
121.	1953 maart.
122.	1953 april.
123.	1953 mei.

124.	1953 juni.
125.	1953 juli.
126.	1953 aug.
127.	1953 sept.
128.	1953 okt.
129.	1953 nov.
130.	1953 dec.
131.	1954 jan.
132.	1954 feb.
133.	1954 maart.
134.	1954 april.
135.	1954 mei.
136.	1954 juni.
137.	1954 juli.
138.	1954 aug.
139.	1954 sept.
140.	1954 okt.
141.	1954 nov.
142.	1954 dec.
143.	1955 jan.
144.	1955 feb.
145.	1955 maart.
146.	1955 april.
147.	1955 mei.
148.	1955 juni.
149.	1955 juli.
150.	1955 aug.
151.	1955 sept.
152.	1955 okt.
153.	1955 nov.
154.	1955 dec.
155.	1956 jan.
156.	1956 feb.
157.	1956 maart.
158.	1956 april.
159.	1956 mei.
160.	1956 juni.
161.	1956 juli.
162.	1956 aug.
163.	1956 sept.
164.	1956 okt.
165.	1956 nov.
166.	1956 dec.
167.	1957 jan.
168.	1957 feb.
169.	1957 maart.
170.	1957 april.
171.	1957 mei.

172.	1957 juni.
173.	1957 juli.
174.	1957 aug.
175.	1957 sept.
176.	1957 okt.
177.	1957 nov.
178.	1957 dec.
179.	1958 jan.
180.	1958 feb.
181.	1958 maart.
182.	1958 april.
183.	1958 mei.
184.	1958 juni.
185.	1958 juli.
186.	1958 aug.
187.	1958 sept.
188.	1958 okt.
189.	1958 nov.
190.	1958 dec.
191.	1959 jan.
192.	1959 feb.
193.	1959 maart.
194.	1959 april.
195.	1959 mei.
196.	1959 juni.
197.	1959 juli.
198.	1959 aug.
199.	1959 sept.
200.	1959 okt.
201.	1959 nov.
202.	1959 dec.
203.	1960 jan.
204.	1960 feb.
205.	1960 maart.
206.	1960 april.
207.	1960 mei.
208.	1960 juni.
209.	1960 juli 1-15.
210.	1960 juli 16-31.
211.	1960 aug.
212.	1960 sept.
213.	1960 okt.
214.	1960 nov.
215.	1960 dec.
216.	1961 jan.-feb.
217.	1961 maart-mei.
218.	1961 juni.
219.	1961 juli-aug.

220.	1961 sept.-okt.
221.	1961 nov.-dec.
222.	1962 jan.-feb.
223.	1962 maart-april.
224.	1962 mei-juni.
225.	1962 juli-aug.
226.	1962 sept.-okt.
227.	1962 nov.-dec.
228.	1963 jan.-feb.
229.	1963 maart-april.
230.	1963 mei-juni.
231.	1963 juli-aug.
232.	1963 sept.-okt.
233.	1963 nov.-dec.
234.	1964 jan.-feb.
235.	1964 maart-juni.
236.	1964 juli-aug.
237.	1964 sept.-okt.
238.	1964 nov.-dec.
239.	1965 jan.-maart
240.	1965 april-juni.
241.	1965 juli-aug.
242.	1965 sept.-okt.
243.	1965 nov.-dec.
244.	1966 jan.-feb.
245.	1966 maart-april.
246.	1966 mei-juni.
247.	1966 juli-aug.
248.	1966 sept.-okt.
249.	1966 nov.
250.	1966 dec.
251.	1967 jan.-feb.
252.	1967 maart-april.
253.	1967 mei-juni.
254.	1967 juli-aug.
255.	1967 sept.-okt.
256.	1967 nov.-dec.
257.	1968 jan.-feb.
258.	1968 maart-april.
259.	1968 mei-juni.
260.	1968 juli.
261.	1968 aug.
262.	1968 sept.
263.	1968 okt.-nov.
264.	1968 dec.
265.	1969 jan.-feb.
266.	1969 maart-april.
267.	1969 mei.

268.	1969 juni.
269.	1969 juli.
270.	1969 aug.
271.	1969 sept.-okt.
272.	1969 nov.-dec.
273.	1970 jan.
274.	1970 feb.
275.	1970 maart.
276.	1970 april.
277.	1970 mei.
278.	1970 juni.
279.	1970 juli.
280.	1970 aug.
281.	1970 sept.
282.	1970 okt.
283.	1970 nov.
284.	1970 dec.
285.	1971 jan.
286.	1971 feb.
287.	1971 maart.
288.	1971 april.
289.	1971 mei.
290.	1971 juni.
291.	1971 juli.
292.	1971 aug.
293.	1971 sept.
294.	1971 okt.
295.	1971 nov.
296.	1971 dec.
297.	1972 jan.
298.	1972 feb.
299.	1972 maart.
300.	1972 april.
301.	1972 mei.
302.	1972 juni.
303.	1972 juli.
304.	1972 aug.
305.	1972 sept.
306.	1972 okt.
307.	1972 nov.
308.	1972 dec.
309.	1973 jan.
310.	1973 feb.
311.	1973 maart.
312.	1973 april.
313.	1973 mei.
314.	1973 juni.
315.	1973 juli.

316.	1973 aug.
317.	1973 sept.
318.	1973 okt.
319.	1973 nov.
320.	1973 dec.
321.	1974 jan.
322.	1974 feb.
323.	1974 maart.
324.	1974 april.
325.	1974 mei.
326.	1974 juni.
327.	1974 juli.
328.	1974 aug.
329.	1974 sept.
330.	1974 okt.
331.	1974 nov.
332.	1974 dec.
333.	1975 jan.
334.	1975 feb.
335.	1975 maart.
336.	1975 april.
337.	1975 mei.
338.	1975 juni.
339.	1975 juli.
340.	1975 aug.
341.	1975 sept.
342.	1975 okt.
343.	1975 nov.
344.	1975 dec.
345.	1976 jan.
346.	1976 feb.
347.	1976 maart.
348.	1976 april.
349.	1976 mei.
350.	1976 juni.
351.	1976 juli.
352.	1976 aug.
353.	1976 sept.
354.	1976 okt.
355.	1976 nov.
356.	1976 dec.
357.	1977 jan.
358.	1977 feb.
359.	1977 maart.
360.	1977 april.
361.	1977 mei.
362.	1977 juni.
363.	1977 juli.

364.	1977 aug.
365.	1977 sept.
366.	1977 okt.
367.	1977 nov.
368.	1977 dec.
369.	1978 jan.
370.	1978 feb.
371.	1978 maart.
372.	1978 april.
373.	1978 mei.
374.	1978 juni.
375.	1978 juli.
376.	1978 aug.
377.	1978 sept.
378.	1978 okt.
379.	1978 nov.
380.	1978 dec.
381.	1979 jan.
382.	1979 feb.
383.	1979 maart.
384.	1979 april.
385.	1979 mei.
386.	1979 juni.
387.	1979 juli.
388.	1979 aug.
389.	1979 sept.
390.	1979 okt.
391.	1979 nov.
392.	1979 dec.
393.	1980 jan.
394.	1980 feb.
395.	1980 maart.
396.	1980 april.
397.	1980 mei.
398.	1980 juni.
399.	1980 juli.
400.	1980 aug.
401.	1980 sept.
402.	1980 okt.
403.	1980 nov.
404.	1980 dec.
405.	1981 jan.
406.	1981 feb.
407.	1981 maart.
408.	1981 april.
409.	1981 mei.
410.	1981 juni.
411.	1981 juli.

412.	1981 aug.
413.	1981 sept.
414.	1981 okt.
415.	1981 nov.
416.	1981 dec.
417.	1982 jan.
418.	1982 feb.
419.	1982 maart.
420.	1982 april.
421.	1982 mei.
422.	1982 juni.
423.	1982 juli.
424.	1982 aug.
425.	1982 sept.
426.	1982 okt.
427.	1982 nov.
428.	1982 dec.
429.	1983 jan.
430.	1983 feb.
431.	1983 maart.
432.	1983 april.
433.	1983 mei.
434.	1983 juni.
435.	1983 juli.
436.	1983 aug.
437.	1983 sept.
438.	1983 okt.
439.	1983 nov.
440.	1983 dec.
441.	1984 jan.
442.	1984 feb.
443.	1984 maart.
444.	1984 april.
445.	1984 mei.
446.	1984 juni.
447.	1984 juli.
448.	1984 aug.
449.	1984 sept.
450.	1984 okt. 1.
451.	1984 okt. 1, 22.
452.	1984 nov.
453.	1984 dec.
454.	1985 jan.
455.	1985 feb.
456.	1985 maart.
457.	1985 april.
458.	1985 mei.
459.	1985 juni.

460.	1985 juli.
461.	1985 aug.
462.	1985 sept.
463.	1985 okt.
464.	1985 nov.
465.	1985 dec.
466.	1986 jan.
467.	1986 feb.
468.	1986 maart.
469.	1986 april.
470.	1986 mei.
471.	1986 juni.
472.	1986 juli.
473.	1986 aug.
474.	1986 sept.
475.	1986 okt.
476.	1986 nov.
477.	1986 dec.
478.	1987 jan.
479.	1987 feb.
480.	1987 maart.
481.	1987 april.
482.	1987 mei.
483.	1987 juni.
484.	1987 juli.
485.	1987 aug.
486.	1987 sept.
487.	1987 okt.
488.	1987 nov.
489.	1987 dec.
490.	1988 jan.
491.	1988 feb.
492.	1988 maart.
493.	1988 april.
494.	1988 mei.
495.	1988 juni.
496.	1988 juli.
497.	1988 aug.
498.	1988 sept.
499.	1988 okt.
500.	1988 nov.
501.	1988 dec.
502.	1989 jan.
503.	1989 feb.
504.	1989 maart.
505.	1989 april.
506.	1989 mei.
507.	1989 juni.

508.	1989 juli.
509.	1989 aug.
510.	1989 sept.
511.	1989 okt.
512.	1989 nov.
513.	1989 dec.
514.	1990 jan.
515.	1990 feb.
516.	1990 maart.
517.	1990 april.
518.	1990 mei.
519.	1990 juni.
520.	1990 juli.
521.	1990 aug.
522.	1990 sept.
523.	1990 okt.
524.	1990 nov.
525.	1990 dec. 2, 11.
526.	1990 dec. 21.
527.	1991 jan.
528.	1991 feb.
529.	1991 maart.
530.	1991 april.
531.	1991 mei.
532.	1991 juni.
533.	1991 juli.
534.	1991 aug.
535.	1991 sept.
536.	1991 okt.
537.	1991 nov.
538.	1991 dec.
539.	1992 jan. 2.
540.	1992 jan. 21.
541.	1992 feb.
542.	1992 maart.
543.	1992 april.
544.	1992 mei.
545.	1992 juni.
546.	1992 juli.
547.	1992 aug.
548.	1992 sept.
549.	1992 okt.
550.	1992 nov.
551.	1992 dec.
552.	1993 jan.
553.	1993 feb.
554.	1993 maart.
555.	1993 april.

- 556. 1993 mei.
- 557. 1993 juni.
- 558. 1993 juli 1.
- 559. 1993 juli 1.
- 560. 1993 juli 1.
- 561. 1993 juli 12.
- 562. 1993 juli 22.
- 563. 1993 aug.
- 564. 1993 sept.
- 565. 1993 okt.
- 566. 1993 nov.
- 567. 1993 dec.
- 568. 1994 jan.
- 569. 1994 feb.
- 570. 1994 maart 1.
- 571. 1994 maart 11, 22.
- 572. 1994 april.
- 573. 1994 mei.
- 574. 1994 juni.
- 575. 1994 juli.
- 576. 1994 aug.
- 577. 1994 sept.
- 578. 1994 okt.
- 579. 1994 nov.
- 580. 1994 dec.
- 581. 1995 jan.
- 582. 1995 feb.
- 583. 1995 maart.
- 584. 1995 april.
- 585. 1995 mei.
- 586. 1995 juni.
- 587. 1995 juli.
- 588. 1995 aug.
- 589. 1995 sept.
- 590. 1995 okt.
- 591. 1995 nov.
- 592. 1995 dec.

**C. DIENST MAATSCHAPPELIJKE BIJSTAND EN
WEDERAANPASSING (“NASTRAFFELIJKE DIENST”)**

- 593-651. Dossiers van gedetineerden die na hun vrijlating werden opgevolgd.
1940-1972.

59 pakken

De toegang op deze dossiers is niet bewaard.

- 593. nrs. 251-279.
- 594. nrs. 280-304.
- 595. nrs. 305-325.
- 596. nrs. 326-344.
- 597. nrs. 345-387.

598.	nrs. 388-410.
599.	nrs. 411-447.
600.	nrs. 448-460.
601.	nrs. 461-476.
602.	nrs. 477-495.
603.	nrs. 496-510.
604.	nrs. 511-540.
605.	nrs. 541-560.
606.	nrs. 561-578.
607.	nrs. 579-586.
608.	nrs. 587-600.
609.	nrs. 1310-1317.
610.	nrs. 1318-1325.
611.	nrs. 1360-1369.
612.	nrs. 1370-1375.
613.	nrs. 1392-1399.
614.	nrs. 1400-1406.
615.	nrs. 1407-1414.
616.	nrs. 1415-1424.
617.	nrs. 1425-1434.
618.	nrs. 1435-1445.
619.	nrs. 1467-1473.
620.	nrs. 1474-1481.
621.	nrs. 1482-1491.
622.	nrs. 1492-1497.
623.	nrs. 1592-1597.
624.	nrs. 1598-1608.
625.	nrs. 1658-1664.
626.	nrs. 1665-1672.
627.	nrs. 1673-1678.
628.	nrs. 1679-1687.
629.	nrs. 1718-1728.
630.	nrs. 1729-1733.
631.	nrs. 1734-1740.
632.	nrs. 1761-1769.
633.	nrs. 1770-1775.
634.	nrs. 1776-1785.
635.	nrs. 1786-1792.
636.	nrs. 1793-1802.
637.	nrs. 1803-1809.
638.	nrs. 1811-1817.
639.	nrs. 1818-1831.
640.	nrs. 1832-1842.
641.	nrs. 1843-1859.
642.	nrs. 1861-1870.
643.	nrs. 1871-1890.
644.	nrs. 1891-1902.
645.	nrs. 1903-1920.

- 646. nrs. 1936-1943.
- 647. nrs. 1944-1950.
- 648. nrs. 1952-1960.
- 649. nrs. 1961-1967.
- 650. nrs. 1968-1975.
- 651. nrs. 1976-1989.

ISBN 978-94-6391-091-0

Illustraties op de omslag: Brieven van de gevangenisdirecteur aan een gedetineerde die voorwaardelijk in vrijheid is gesteld en onder voogdij staat, 1946 en 1947.
Vindplaats: RAG, SI Dendermonde 2016, nr. 593 - dossier 275.